

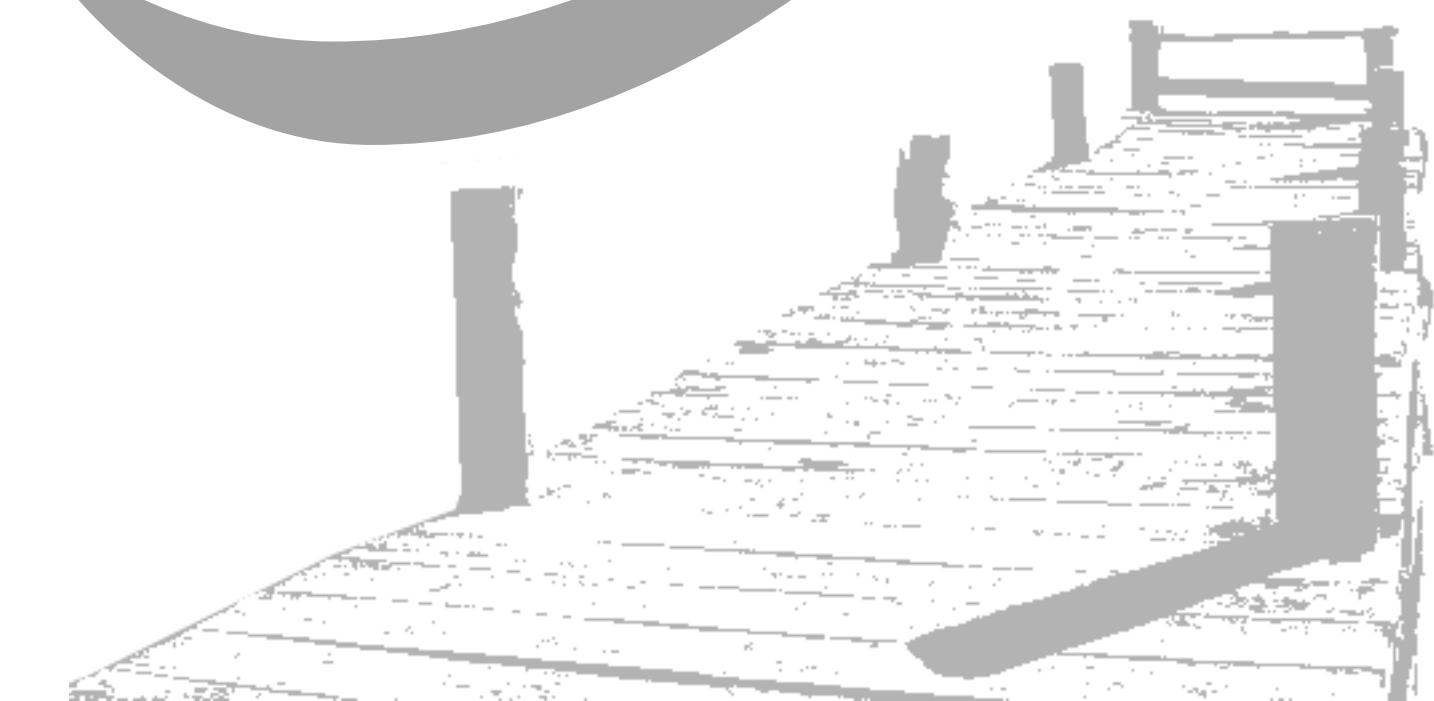
**GCE
AS and A Level**

Punjabi

**AS exams 2009 onwards
A2 exams 2010 onwards**

**Unit 2:
Specimen question paper**

Version 1.1

Version 1.1

The specimen assessment materials are provided to give centres a reasonable idea of the general shape and character of the planned question papers and mark schemes in advance of the first operational exams.

Surname				Other Names				
Centre Number					Candidate Number			
Candidate Signature								

Leave blank

General Certificate of Education
Advanced Level Examination

PANJABI
Unit 2   Reading and Writing

SPECIMEN PAPERS

Time allowed: 3 hours

Instructions

- Use blue or black ink or black ball point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer **all** questions in Sections 1 and 2 and **two** questions from Section 3. Please note that in Section 3 you are not allowed to answer both questions on the same topic.
- Answer the questions in the spaces provided.
- Answer in **Punjabi**.
- Do all rough work in the answer book. Cross through any work you do not want marked.

For Examiner's Use			
Section	Mark	Section	Mark
1			
2			
3			
Total (Column 1)	→		
Total (Column 2)	→		
TOTAL			
Examiner's Initials			

Information

- The maximum mark for this paper is 100.
- The marks for questions are shown in brackets.
- You must **not** use a dictionary.
- If you need extra paper, use the Additional Answer Sheets.
- This unit is divided into three sections.

Section 1   20 marks
 Section 2   20 marks
 Section 3   60 marks

Advice for Section 3

- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

ਸੈਕਸ਼ਨ – 1

Question 1(a)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਹਰ ਉੱਤਰ ਪੂਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦਾ ਰਾਜ !

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜੇਮਸ ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਮੰਨਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ। ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਨੱਤ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਏਸੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਕੀਂ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉੱਨੱਤੀ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਉੱਦਯੋਗਿਕ ਇਨਕਲਾਬ, ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਤਕਨੀਕੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੰਜਣ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵੱਧ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਚੀਨ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਕੁਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ 7 ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 2050 ਤੱਕ 25 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2030 - 40 ਤੱਕ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

Source: Adapted from Ranjit Weekly 29 November – 5 December 06 Vol. 4, No. 190

- (i) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?

.....
(1 mark)

- (ii) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣਾ ਰਵਈਆ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ?

.....
(2 marks)

(iii) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਬਦਲਾਅ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ ਗਏ ਹਨ ?

.....
.....
.....

(2 marks)

(iv) ਵੈਲਫਰੈਂਗ ਕਿਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?

.....
.....
.....

(2 marks)

(v) ਇਹ ਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਤੀਹ-ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ?

.....
.....
.....

(2 marks)

(vi) ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ ?

.....

(1 mark)

Turn over for the next question

Question 1(b)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿਓ।

ਸੁੰਗੜਦਾ ਸੰਸਾਰ

ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੱਝ ਕੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਸਾਧਨਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਰਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ, ਆਪਣੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਹ ਸਭ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲੰਡਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੌਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Source: Adapted from: Ranjit Weekly Newspaper 13 – 19 December, 2006

Part 1

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਉੱਤਰ 'ਠੀਕ', ਗਲਤ'ਜਾਂ '?' ਵਾਲੇ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕ ਕਰ ਕੇ ਦਿਓ।

	ਗਲਤ	ਠੀਕ	?
ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ			
ਮਾਹਿਰ ਲੋਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸ ਸਕਦੇ ਹਨ			
ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤੀ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ			
ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ			
ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਫਿਕਰਮੰਦ ਹਨ			

(5 marks)

Turn over ►

Part 2

ਹੇਠਾਂ ਪੰਜ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਵਾਰਤਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।

- (ਉ) ਲੋਕ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ
 (ਅ) ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ
 (ਇ) ਹਣ ਲੋਕਾਂ ਲੋਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ ਆਸਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
 (ਸ) ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
 (ਹ) ਲੰਦਨ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਹੇਠਾਂ ਦਸ ਵਾਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਾਕ ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

- 1 ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਅਮੀਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ
- 2 ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਣ
- 3 ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
- 4 ਆਪਣੇ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਵਸਦੇ ਹਨ
- 6 ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕਣ
- 7 ਆਪਣੇ ਰੀਤਾਂ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਆਉਂਦੇ ਹਨ
- 8 ਉਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜੜੇ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
- 9 ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ
- 10 ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਊ	
ਅ	
ਇ	
ਸ	
ਹ	

(5 marks)

Turn over ►

Section 2

Question 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਕਰੋ :

Brits don't worry about the effects of alcohol

As part of a health survey, Legal and General asked 4,500 adults to identify their key health and welfare concerns during the last three months. The findings from this research show that Britons are in denial over the impact that drinking too much has on their health.

According to Legal and General, just 12 per cent of adults have worried about the effects of drinking too much on their health in the last three months.

Despite alcohol-related deaths almost doubling in the last 15 years, men and women are more concerned about lack of exercise and sleep and too much stress. In many cases, people are not even prepared to admit that they are drinking too much. They felt that drinking is a very good way of relaxing after a busy day at work. They said that drinking helps them to forget and escape from stress and tension in life. More than 60% said that they look forward to drinking with their friends at the weekend.

Source: Adapted from: Coventry Telegraph (22/11/2006)

(20 marks)

Turn over ►

ਸੈਕਸ਼ਨ - 3

ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੋ ਟੈਪਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋ ਅਣ- ਸਾਹਿਤਕ ਹਨ। ਹਰ ਟੈਪਿਕ ਬਾਰੇ ਦੋ ਦੋ ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

Literary Topics

Topic 1

ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ (The British – Panjabi Short story)

Question 3

- EITHER**   (a) ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜੋ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ- ਵਸਤੂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।
- (30 marks)
- OR**   (b) ਜੋ ਵੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਮੁਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ? ਉੱਤਰ ਘੱਟੋਂ ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਮੇਤ ਲਿਖੋ।
- (30 marks)

Topic 2

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (The Panjabi Novel)

Question 4

- EITHER**   (a) ਜੋ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।
- (30 marks)
- OR**   (b) ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਨਾਵਲ ਲਗਾਤਾਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ? ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੁਣ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ? ਉੱਤਰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
- (30 marks)

Non-Literary Topics

Topic 1

1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਐਨ
(Socio-Economic Study of the Punjab (India) Since 1947)

Question 5

- EITHER**   (a) ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਤੇ ਉੱਤਰ ਆਇਆ ਹੈ'। ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ? ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

- OR**   (b) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਤੇ ਕੁਝੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਘਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ ?

(30 marks)

Topic 2

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰਾ
(The Panjabi Community in India and Abroad)

Question 6

- EITHER**   (a) ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤਹਿਕਰਨਾ ਇੱਕ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵੋਗੇ ?

(30 marks)

- OR**   (b) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਦਸ਼ਮਣੀ ਦੋਨੋਂ ਡੱਟ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ'। ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(30 marks)

END OF QUESTIONS